



EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 29.6.2016
COM(2016) 431 final

2016/0197 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

**täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Jordaania Hašimiidi
Kuningriigile**

{SWD(2016) 213 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Alates 2011. aasta algusest on Jordaania majandust suuresti mõjutanud piirkonna jätkuv ebastabiilsus, seda eelkõige naaberriikides Iraagis ja Süürias. Koos nõrgenenud maailmamajandusega on selline piirkonna ebastabiilne olukord mõjunud rängalt välistuludele ja pingestanud riigi rahanduse olukorda. Turismist saadava kasu ja välismaiste otseinvesteeringute kahanemine, kaubateede sulgemine ning Egiptusest pärit maagaasitarnete korduvad katkestused, mistõttu oli Jordaania sunnitud asendama Egiptusest imporditava gaasi kallimate elektritootmiseks kasutatavate kütustega, on aeglustanud majanduskasvu ning halvendanud välis- ja eelarvepositsiooni. Süüria konflikti mõju Jordaaniale ei seisne üksnes Süüriaga ja Süüria kaudu peetava kaubavahetuse katkemises, vaid selle tõttu on Süüriast Jordaaniale saabunud ligikaudu 1,3 miljonit põgenikku ja selline olukord on seadnud veelgi suurema surve alla Jordaania eelarvepositsiooni, avalikud teenused ja taristu.

2012. aastal leppisid Jordaania ja IMF kokku esimeses kohandamisprogrammis, mida toetati kolmeaastase tugilaenuga kahe miljardi USA dollari väärtuses. Programm viidi edukalt lõpule 2015. aasta augustis. IMFi programm viidi lõpule Euroopa Liidu (edaspidi „EL“) esimese 180 miljoni euro suuruse makromajandusliku finantsabiga (MFA-I), mille Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid vastu detsembris 2013 ja mis maksti välja kahes osas 100 ja 80 miljoni euro kaupa vastavalt veebruaris 2015 ja oktoobris 2015.

Kuigi riigi makromajandus muutus stabiilsemaks ja seda reformiti tänu IMFi, ELi ja muude rahastajate toetatud esimesele programmile, katkes naaberriikides Süürias ja Iraagis konflikti jätkumise tõttu Jordaania väliskaubandus, vähenes investorite ja turistide usaldus ning selle tagajärjel halvenes majandusolukord 2015. aastal uuesti. Seoses sellega on Jordaania valitsus kutsunud rahvusvahelist kogukonda üles suuremale toetusele, et aidata Jordaaniale toime tulla Süüria kriisist põhjustatud, eelkõige arvukate Süüria põgenike kohalolekust tingitud majandustagajärgedega. Londonis 4. veebruaril 2016 Süüria ja piirkonna toetuseks korraldatud konverentsil lubas rahvusvaheline kogukond aidata Süüria põgenikekriisist enim mõjutatud riike umbes kümne miljardi USA dollariga. Selles summast 2,39 miljardit eurot lubas EL eraldada Süüria põgenikekriisi käes kannatavatele riikidele, sh 200 miljonit eurot laenuna teise makromajandusliku finantsabina Jordaaniale (MFA-II). 3. märtsil 2016 esitasid Jordaania ametiasutused kavandamise ja rahvusvahelise koostöö ministriumini kaudu majandus- ja rahandusküsimuste ning maksunduse ja tolli volinikule saadetud kirjaga ELile ametliku taotluse uue makromajandusliku finantsabi saamiseks¹. Uus kavandatav makromajanduslik finantsabi on üks osa nn ELi-Jordaania kokkuleppest (lisatud ELi-Jordaania partnerlusprioriteetidele), st dokumendist, mille üle EL ja Jordaania veel aru peavad ning mis peaks sisaldama mõlema poole täpseid kohustusi (k.a ELi finantsabi), et lahendada esmatähtsaid poliitilisi probleeme.

Samal ajal on Jordaania ja IMF pidanud läbirääkimisi edasise rahastamiskorra üle, mis peaks kehtestatama 2016. aasta teises pooles. Selle korra kohaselt, mida tõenäoliselt rakendatakse laiendatud rahastamisvahendina, toetataks uut ilmselt kolmeaastast majandusprogrammi.

Seoses sellega ja vastavalt Londoni konverentsil antud lubadusele esildab Euroopa Komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule otsuse, millega nähakse ette anda Jordaaniale keskmise tähtjaga laenukena uuesti makromajanduslikku finantsabi kuni 200 miljonit eurot. Riigi välisrahastamisvajaduste, IMFi eeldatava programmi suuruse, koormuse jagamise kaalutluste

¹ Selles kirjas taotlesid ametiasutused uut makromajanduslikku finantsabi 350 miljonit eurot.

ja ELi eelarve manööverdamise võimaluste ajakohastatud hindamise tulemuste kohaselt näib kavandatud summa põhjendatud.

ELi kavandatud makromajanduslik finantsabi aitaks Jordaania katta osa 2016.–2017. aasta veel jäänud välisrahastamisvajadusest, mis on 3,2 miljardit USA dollarit. Kuna kavatsuste kohaselt suunatakse abi eelarvesse, aitaks uus abi (nagu ka eelmine) Jordaania katta üht osa Süüria põgenikekriisist tulenevatest eelarvekuludest.

Nagu käesoleva ettepaneku juurde kuuluvas komisjoni talituste töödokumendis täpsemalt selgitatud, leiab komisjon muu hulgas ka poliitilise olukorra kohta Euroopa välisteenistuse koostatud hinnangule tuginedes, et kavandatud suuruse ja laadiga makromajandusliku finantsabi poliitilised ja majanduslikud eeltingimused on täidetud.

• Üldine taust

Pärast seda, kui Jordaania majandus oli aastatel 2000–2009 tuntavalt *kasvanud*, s.o keskmiselt 6,5 %, vähenes SKP kasv aastatel 2011–2014 keskmiselt 2¾ %-le. Kuigi 2014. aastal taastus majanduskasv 3,1 %-le, vähenes see 2015. aastal uuesti 2,4 %-le – seda Süüria kriisi pingestumise tõttu 2015. aastal, mis omakorda mõjutab kaubandust, turismi ja investorite usaldust, ning majanduskasvu aeglustumise tõttu Pärsia lahe koostöönõukogu (GCC) riikides, mis on Jordaania põhilised kaubanduspartnerid ja kust pärineb põhiline osa turiste, rahaülekandeid ja -voogusid.

Majandusolukorra halvenemise tõttu on ka *töötusmäär* märgatavalt suurenenud. Pärast vähenemist 12,6 %-lt 2013. aastal 11,9 %-le 2014. aastal kasvas see 2016. aasta esimeses kvartalis uuesti 14,6 %-le. Eriti suur on töötustase noorte ja naiste seas (2016. aasta esimeses kvartalis vastavalt 33 % ja 23,7 %).

Toiduainehindade ja kütusepõhiste hindade järsu languse tõttu vähenesid *jaehinnad* 2015. aastal 0,9 % (baasinflatsioon oli siiski ligikaudu 2 %, mis osaliselt tuleneb Süüria põgenike tõttu tekkinud nõudlusest). Tarbijahinnaindeksi inflatsioon peaks sel aastal taastuma, kuna kütusehinnad stabiliseeruvad või mõnevõrra tõusevad, ent jääma siiski väikeseks (vahemikus 1–1,5 %). Sellise tagasihoidliku inflatsioonisuundumuse ja halveneva majanduskasvu valguses vähendas *Jordaania Keskpank* rediskonteerimismäära 4,25 %-lt 2015. aasta alguses 3,75 %-le 2015. aasta juulis.

Alates 2012.–2013. aastast, kui eelarvepuudujääk järsult suurenes, on Jordaania teinud silmapaistvaid edusamme *eelarve konsolideerimisel* – seda suurel määral tänu IMFi programmi raames võetud meetmetele (k.a uue tulumaksuseaduse kehtestamine 2015. aastal) ja naftahinnalangusele, mis võimaldas märgatavalt vähendada NEPCO (riiklik elektritootja) tegevuskahjumit ja riigilt kõnealusele äriühingule tehtavaid ülekandeid. Üldise eelarvetasakaalu näitaja, mis hõlmab ka NEPCO-le ja WAJ-le (Jordaania veevarustusamet) tehtud ülekandeid ning toetusi, halvenes sellest tulenevalt tippphetke 11 %-lt SKPst 2013. aastal 3,5 %-le SKPst 2015. aastal.

Eelarvepositsioon ei ole siiski nii märgatavalt paranenud, kui pidada silmas keskvalitsuse esmast eelarvepuudujääki (v.a toetused ning ülekanded NEPCO-le ja WAJ-le). See näitaja suurenes 2015. aastal 5,2 %-le SKPst ja püsib nüüd rohkem kui kolme protsendipunkti tasemel SKPst, st on IMFi prognoositust suurem. Keskvalitsuse ja NEPCO ühispuudujääk (mis lisandub eespool nimetatud esmasele puudujäägile ehk NEPCO tegevuskahjumile), on üle 6 % SKPst, s.t samuti oluliselt suurem sellest, mille IMF seadis sihiks tugilaenu raames (3,5 % SKPst).

Jordaania eelarvepositsiooni haavatavust suurendab ka asjaolu, et riik on endiselt väga sõltuv välistoetustest (mis lähiaastatel peaksid vähenema, kuna madalamad naftahinnad mõjutavad

GCC-riikidest rahastajate varalist olukorda) ja et on olemas oht, et naftahinnad kerkivad praegu eeldatust rohkem. Lisaks on Jordaania eelarve märkimisväärse surve all seoses Süüria põgenikega, seda peamiselt toetustesse, tervishoidu, haridusse ja taristusse tehtavate suuremate kulutuste tõttu. Jordaania ametiasutuste sõnul on Süüria põgenikega seotud otsesed ja kaudsed kulud ulatunud alates Süüria konflikti puhkemisest ligikaudu 6,6 miljardi USA dollarini.

Kuna välisrahastajatelt on laenatud suures mahus ja välja on antud rahvusvahelisi võlakirju, on Jordaania *valitsemissektori koguvõlg* alates 2008. aastast pidevalt kasvanud ja see suurenes 2015. aasta lõpus veelgi, s.o 93,4 %-le SKPst, samal ajal kui võla suhe SKPsse oli 60,2 %. IMFi hinnangul püsib valitsemissektori võlg siiski stabiilsena, arvestades et riik jätkab eelarve kohandamist keskpikas perspektiivis ja saab ka edaspidi märkimisväärseid toetusi rahvusvaheliselt kogukonnalt.

Kuigi Jordaania on alates 2013. aastast oluliselt vähendanud *jooksevkonto puudujääki* (tänu eelarve konsolideerimisele, naftahinnalangusele ja odavamate kütuseliikide kasutuselevõtule), on puudujääk endiselt väga suur – 11,7 % SKPst 2015. aastal. Konflikti süvenemine Süürias ja Iraagis 2015. aastal vähendas ekspordi- ja turismimahtu ning investorite usaldust. Kaubateede sulgemise tõttu vähenes ekspordimaht 6,6 % ning turistide arvu vähenemise tõttu, s.o 4,1 miljonilt 2014. aastal 3,7 miljonile 2015. aastal, vähenes turismist saadav kasum 7,1 %. Osaliselt kompenseeris see impordi vähenemise, arvestades väiksemat majanduskasvu ja madalaid naftahindu. Välissurve eelarvele jätkus 2016. aasta esimeses kvartalis ja seetõttu suurenes kaubandusbilansi puudujääk veelgi (13 % võrreldes eelmise aasta sama ajaga) – seda ekspordi- ja turismimahtude vähenemise tõttu. Jooksevkonto puudujääk (v.a toetused) peaks 2016.–2017. aastal olema umbes 10 % SKPst (või umbes 6 % SKPst, kui välistoetused kaasa arvata).

Välismaiste otseinvesteeringute vähenemise tõttu 1,8 miljardilt USA dollarilt 2014. aastal 1,2 miljardile dollarile 2015. aastal sattus välispositsioon veelgi suurema surve alla. Välismaiste otseinvesteeringute vähenemisest hoolimata suurenes netosissevool kapitali- ja rahastamiskontole – 2015. aastal oli see 2,2 miljardit USA dollarit võrreldes 1,2 miljardi USA dollariga 2014. aastal. Seda tänu USA rahandusministeeriumi tagatisega eurovõlakirjadele, mis anti välja juunis ja mille koguväärtus on 1,5 miljardit USA dollarit, ning 500 miljoni USA dollari väärtuses tagatiseta võlakirjadele, mis anti välja novembris.

Märtsis 2016 oli *rahvusvaheliste netoreservide* maht hea, s.t 13,4 miljardit USA dollarit, mis on ligikaudu võrdne järgmise aasta seitsme kuu impordiga. Rahvusvahelisi reserve, sh kulda, oli ligikaudu 15 miljardi USA dollari väärtuses.

Tänu kohandamis- ja reformiprogrammidele, mida on toetanud IMF, Maailmapank ning EL esimese makromajandusliku finantsabi meetmega, mis viidi lõpule oktoobris 2015, on Jordaania ametiasutused teinud märkimisväärseid edusamme mitmes olulises *struktuurireformi* valdkonnas. Siia alla kuuluvad kütustele makstavate toetuste reform, sularahaülekanne kompensatsioonimehhanismi kasutuselevõtt, energiaallikate mitmekesistamiseks tehtavad jõupingutused, maksureform ja investeerimisraamistiku ümberkujundamine. Struktuurireformide edenemiseks peab riik aga veel väga palju tööd tegema. Maksubaas on ikka veel nõrk ja maksuvabastusi on palju, samuti on veel mänguruumi maksuhalduse tõhustamisel ja tulumaksusüsteemi reformimisel, et suurendada tulusid ja maksude progresseeruvust. Kõnealused reformid peaksid aitama kaasa eelarve konsolideerimisele. Jordaania üks probleem on ka tööturu jäikus ja oskuste mittevastavus nõudlusele, mistõttu töötusmäär kõrge, seda eriti noorte seas, samuti on probleemiks naiste väga vähene osalemine tööturul. Jätkata tuleks jõupingutusi energiaallikate mitmekesistamise ja energiatõhususe suurendamise alal, et rahuldada suuremat elektrienergia nõudlust ja

vähendada Jordaania sõltuvust naftast. Üks reformimist vajav oluline valdkond on veemajandussektor, kuna WAJ-le tehtavad eraldised koormavad eelarvet jätkuvalt väga palju. Samuti on arenguruumi ettevõtlus- ja investeerimiskliima parandamisel, mis on äärmiselt tähtis investeerimisvoogude suurendamisel piirkonna praeguses raskes olukorras. Lisaks tuleks tõhustada majanduse juhtimist ja muuta see läbipaistvamaks, sh teha jõupingutusi riigi rahanduse paremaks juhtimiseks, nt võtta vastu uued õigusaktid Riigikontrolli kohta ja ajakohastada võlahaldust.

Veebruaris 2016 IMFis koostatud korrigeeritud prognoosid viitavad märkimisväärsetele *maksebilansi vajadustele* aastatel 2016–2017, arvestades et välisrahastuse puudujääk on kokkuvõttes hinnanguliselt 3,2 miljardit USA dollarit (2016. aastal 2 miljardit ja 2017. aastal 1,2 miljardit USA dollarit). Rahastuspuudujäägi taga on laias plaanis järgmised kolm tegurit: jooksevkonto püsivalt suur puudujääk, eeldatavad suured võla amortiseerimise nõuded (eriti 2016. aastaks) ja vajadus säilitada mõistlik välisvaluutareserv. Uue kavandatava 200 miljoni euro suuruse makromajandusliku finantsabiga kaetaks 7,4 % eeldatavalt puuduvatest vahenditest (pärast IMFi-poolse netorahastamise mahaarvamist ja pärast Maailmapanga poliitikapõhiste laenude eeldatavat väljamaksmist).

Nagu viimastel aastatel, saadakse ka lähitulevikus märkimisväärset lisaraha muudelt rahastajatelt (k.a Prantsusmaa, Jaapan, USA, GCC-riigid ja Araabia Valuutafond ning EL oma toetuspõhiste eelarve tugevdamise meetmega, mida rahastatakse Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi kaudu) ja tagatakse mõistlik koormuse jagunemine rahastajate vahel.

- **Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid 11. detsembril 2013 vastu otsuse nr 1351/2013/EL Jordaaniale 180 miljoni euro suuruse esimese makromajandusliku finantsabi andmise kohta². Abi maksti täielikult välja 2015. aastal.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega**

ELi ja Jordaania vahel on aastate jooksul välja kujunenud tihedad poliitilised ja majandussidemed. 2010. aastal leppisid EL ja Jordaania kokku, et nendevahelistes partnerlussuhetes on Jordaaniale edasijõudnu staatus, mis hõlmab rohkemaid koostöövaldkondi. ELi-Jordaania suhete õiguslik alus on assotsieerimisleping, mis jõustus 1. mail 2002, ning Euroopa naabruspoliitika raames loodud eri koostöö- ja dialoogivahendid. Jordaania on ka Vahemere Liidu liige. ELi eesmärk on aidata Jordaaniale rakendada reforme vastavalt prioriteetidele ja tegevusvaldkondadele, mis on kindlaks määratud aastateks 2014–2017 vastu võetud ühtses toetusraamistikus. Vastuseks Süüria ja Iraagi kriisile ning eesmärgiga tugevdada häid mitmekülgeid suhteid ELi ja Jordaania vahel, on mõlemad võtnud arutelu alla uue partnerlusprioriteetide lepingu, mis peaks suunama ELi-Jordaania suhteid aastatel 2016–2018. Partnerlusprioriteetide hulka kuulub praegu samuti arutluse all olevas ELi-Jordaania kokkuleppes kindlaks määratud vastastikuste kohustuste täitmine. Jordaaniale on ELiga olulised majandussidemed. 2014. aastal oli EL Jordaania jaoks suuruselt teine kaubanduspartner – esikohal oli Saudi Araabia 17,7 %ga, teisel kohal EL 15,5 %ga ja kolmandal kohal USA, kelle kaubandusmaht oli 8,5 %. Praegu käivad ettevalmistused põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduspiirkonda käsitlevate läbirääkimiste alustamiseks. Kõnealuse piirkonna eesmärk on parandada turulepääsuvõimalusi ja investeerimiskliimat ning soodustada tihedamaid majandussidemeid ELi ja Jordaania vahel. Kuigi ametlikult ei ole

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta otsus nr 1351/2013/EL makromajandusliku finantsabi andmise kohta Jordaaniale Hašimiidi Kuningriigile (ELT L 341, 18.12.2013, lk 4).

läbirääkimisi põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna üle veel alustatud, on osapooled hakanud arutama kahepoolses kaubavahetuses ELis kohaldatavate päritolureeglite ajutise leevendamise üle. Loodetavasti soodustab selline algatus, mis on osa Jordaaniale praeguses Süüria põgenikekriisis ELi poolt antavast toetusest, Jordaania eksporti ELi ning loob täiendavaid töövõimalusi nii jordaanelastele kui ka Süüria põgenikele.

ELi makromajanduslik finantsabi täiendaks Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi ja muude ELi programmide raames antavaid toetusi, eelkõige seoses ELi rakendatavate eelarvetoetuspakettide kavandatud tingimustega. ELi makromajanduslik finantsabi, mis toetab asjakohase makromajanduspoliitika raamistiku ja struktuurireformide vastuvõtmist Jordaania ametiasutuste poolt, suurendaks ELi kogu finantsosaluse lisandväärtust ja tulemuslikkust, sh muude rahastamisvahendite kaudu.

Jordaania on astunud olulisi samme demokraatlike õiguste ja õigusriigi tugevdamiseks. Loodud on konstitutsioonikohus ja sõltumatu valimiskomisjon ning Jordaania Parlament on vastu võtnud mitmeid olulisi seadusi, nt valimisseaduse ja erakondade seaduse ning detsentraliseerimist ja kohalikke omavalitsusi käsitlevad õigusnormid.

Kuigi Jordaaniale on veel arenguruumi demokraatlike institutsioonide töö ja õigusraamistiku tugevdamises ning eri sotsiaalsete ja etniliste rühmade kaasamises demokraatiaprotsessi, on selles valdkonnas tehtud edusamme hoolimata piirkonna raskest olukorrast ning jätkuvalt ollakse piirkonna stabiliseerija ja tasakaalustaja rollis.

Seoses sellega leitakse, et Jordaania vastab makromajandusliku finantsabi andmise poliitilistele eeltingimustele, eeskätt demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi mõistes, ning see on riik, kellega EL jätkab lähedaste poliitiliste ja majandussuhete arendamist. Makromajandusliku finantsabi poliitilistele kriteeriumidele vastavuse kohta Euroopa välis teenistuse koostatud põhjalik hinnang on lisatud ettepanekuga kaasas olevale komisjoni talituste töödokumendile. Ettepanek uue makromajandusliku finantsabi kohta on kooskõlas ELi valmisolekuga toetada Jordaania majanduslikku ja poliitilist üleminekut.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Kavandatud meetme kokkuvõte

Euroopa Liit annab Jordaaniale keskmise tähtajaga laenuna makromajanduslikku finantsabi maksimaalselt 200 miljonit eurot. Abi aitab katta Jordaania vajadust välisrahastuse järele aastatel 2016–2017, nagu komisjon määras kindlaks IMFi prognooside põhjal.

Kava kohaselt makstakse abi välja kahe laenumaksena 100 miljoni euro kaupa. Esimene väljamakse tehakse eeldatavasti 2016. aasta lõpu poole. Teine väljamakse, mille eeldus on teatavate poliitiliste meetmete võtmine, võidakse teha 2017. aasta teises kvartalis. Abi andmist korraldab komisjon. Vastavalt finantsmäärusele kohaldatakse erisätteid, et ära hoida pettust ja muud eeskirjade eiramist.

Nagu makromajandusliku finantsabi puhul tavaline, eeldab väljamaksete tegemine programmi edukat läbivaatamist Rahvusvahelise Valuutafondiga sõlmitud uue rahastamiskorra raames. Lisaks peaksid komisjon ja Jordaania ametiasutused leppima vastastikuse mõistmise memorandumis kokku teatavates struktuurireformides. Komisjon keskendub struktuurireformidele, mille eesmärk on parandada üldist makromajanduslikku juhtimist ja jätkusuutlikuks majanduskasvuks vajalikke tingimusi. Eespool öeldu kohaselt toetaksid need reformimeetmed ametiasutuste reformikava ning täiendaksid IMFi, Maailmapanga ja teiste rahastajatega kokku lepitud programme, samuti ELi eelarvetoetusmeetmetega seonduvaid poliitikaprogramme. Need meetmed oleksid kooskõlas majanduse reformimise prioriteetidega, milles EL ja Jordaania on kokku leppinud aastaid 2014–2017 hõlmavas ühtses

toetusraamistikus ja muudes strateegiadokumentides (sh edasised partnerlusprioriteedid ja ELi-Jordaania kokkulepe). Nendega arendataks ka edasi esimese makromajandusliku finantsabi raames rakendatud struktuurireforme.

Otsus anda kogu makromajanduslik abi laenudena on põhjendatud Jordaania majanduse arengu tasemega (sissetulek inimese kohta) ja võlanäitajatega. Samuti on see kooskõlas käsitlesega, mida kohaldavad Jordaania suhtes Maailmapank ja IMF. Jordaania ei vasta Rahvusvaheliselt Arenguassotsiatsioonilt ega vaesuse vähendamise ja majanduskasvu rahastamise IMFi vahendist sooduskrediidi saamise tingimustele.

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 212.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek vastab subsidiaarsuse põhimõttele, sest liikmesriigid üksi ei suuda piisavalt tagada Jordaania lühiajalise makromajandusliku stabiilsuse taastamise eesmärgi täitmist ja see eesmärk on paremini saavutatav ELi tasandil. Selle peamine põhjus on riikide eelarvevõimaluste piiratus ning vajadus antavat abi rahastajate vahel korralikult koordineerida, et maksimeerida mastaabiefekti ja tulemuslikkust.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas. See piirdub lühiajalise makromajandusliku stabiilsuse eesmärgi saavutamiseks minimaalselt vajalikuga ega lähe selleks vajalikust kaugemale.

Komisjoni hinnangul, mis põhineb IMFi tulevase laiendatud rahastamisvahendi kokkuleppe raames tehtud prognoosidel, katab uus makromajanduslik finantsabi ajavahemikus 2016–2017 hinnanguliselt puuduvatest vahenditest 7,4 %. See on kooskõlas koormuse jagamise korraga, mida makromajandusliku finantsabi puhul tavapäraselt kohaldatakse. Kahe- ja mitmepoolsetelt rahastajatelt Jordaaniale lubatud abi silmas pidades käsitatakse seda ELi jaoks kohase koormusena.

- **Vahendi valik**

Projektide finantseerimine või tehniline abi ei oleks nimetatud makromajanduslike eesmärkide saavutamiseks sobiv ega piisav. Muude ELi vahenditega võrreldes on makromajandusliku finantsabi peamine eelis see, et selle abil on võimalik leevendada vajadust välisrahastuse järele, aidata luua stabiilne makromajanduslik raamistik, suurendades muu hulgas maksebilansi ja eelarve jätkusuutlikkust, ning aidata ühtlasi luua sobiv raamistik struktuurireformide jaoks. Kuna makromajanduslik finantsabi aitab ehitada üles asjakohast poliitikaraamistikku, võib see aidata suurendada ka ELi muude, kitsamini piiritletud eesmärgiga rahastamisvahendite abil Jordaania rahastatavate meetmete tulemuslikkust.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Makromajanduslik finantsabi on Jordaania majanduse stabiliseerimiseks antava rahvusvahelise toetuse lahutamatu osa. Käesoleva makromajanduslikku finantsabi käsitleva ettepaneku koostamisel konsulteerisid komisjoni talitused IMFi ja Maailmapangaga, kes on juba kehtestanud mahukad rahastamisprogrammid ning kavandavad ka uusi programme. Komisjon konsulteeris 2. juunil 2016 majandus- ja rahanduskomiteega, kes andis ettepanekule oma heakskiidu. Samuti on komisjon olnud pidevalt ühenduses Jordaania ametiasutustega.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Enne abi tegelikku andmist koostab komisjon koos välisekspertidega Jordaania riigi raharingluse ja halduskorra kvaliteedi ja usaldusväärsuse kohta tegevushinnangu. Töö jätkamiseks võimalikes täiendamist vajavates valdkondades edastatakse hindamistulemused Jordaania ametiasutustele ja ELi delegatsioonile ning neid võidakse ka arvesse võtta kavandatava makromajandusliku finantsabi poliitikatingimustes.

- **Mõjuhindang**

ELi makromajanduslik finantsabi on erandlik erakorraline meede, mille eesmärk on aidata kolmandatel riikidel ületada suuri maksebilansiraskusi. Seega on käesolev makromajandusliku finantsabi ettepanek vabastatud komisjoni parema õigusloome suuniste (SWD(2015) 111 final) kohase mõjuhindamise nõudest, kuna poliitiliselt on hädavajalik kõnealuses kiiret reageerimist nõudvas hädaolukorras kiirelt tegutseda.

Üldisemalt võib öelda, et komisjoni ettepanekud makromajandusliku finantsabi kohta tuginevad kogemustele, mis on omandatud ELi naaberriikides varem võetud meetmete järelhindamisel. Nagu esimene makromajanduslik finantsabi, nii aitavad ka teine samalaadne abi ning sellega seotud majanduslik kohandamis- ja reformiprogramm Jordaania katta lühiajalisi rahastamisvajadusi, toetades samal ajal poliitikameetmeid, mille eesmärk on tugevdada maksebilanssi ja eelarve jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis ning edendada jätkusuutlikku majanduskasvu, täiendades seeläbi IMFiga kokkulepitavat programmi. Need meetmed peaksid hõlmama reformitavaid valdkondi, näiteks avaliku sektori finantsjuhtimine ja muud majandusjuhtimise aspektid, maksureform, sotsiaaltoetuste tugevdamine, energeetika- ja veemajandussektori reform, kaubandus ja investeerimine, tööturg, sh meetmed, mis lihtsustaksid Süüria põgenike loimimist Jordaania tööturule.

4. MÕJU EELARVELE

Kavandatud abi antaks laenuna ning seda rahastatakse laenutehinguga, mille ELi nimel teeb komisjon. Abiga seotud eelarvekulu koosneb väljamakstud summast 9 % kandmisest ELi välistegevuse tagatisfondi; raha kantakse eelarverea 01 03 06 („Maksed tagatisfondi“). Eeldades, et esimene laenuväljamakse summas 100 miljonit eurot tehakse 2016. aastal ja teine väljamakse summas 100 miljonit eurot tehakse 2017. aastal kooskõlas tagatisfondi mehhanismi reguleerivate eeskirjadega, tehakse eraldised 2018.–2019. aasta eelarvetest. Komisjon hindab eelarverea 01 03 06 kasutamise praegustele prognoosidele tuginedes, et meetme eelarvekulu on vastuvõetav.

5. MUU TEAVE

- **Ülevaatus-/läbivaatus-/aegumisklausel**

Ettepanek sisaldab aegumisklauslit. Kavandatav makromajanduslik finantsabi oleks kättesaadav kahe ja poole aasta jooksul alates esimesest päevast pärast vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumist.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Jordaania Hašimiidi Kuningriigile

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 212,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu (edaspidi „liit“) ja Jordaania Hašimiidi Kuningriigi (edaspidi „Jordaania“) vaheliste suhete alus on Euroopa naabruspoliitika. Jordaania sõlmis ELiga 24. novembril 1997 assotsieerimislepingu, mis jõustus 1. mail 2002. Assotsieerimislepingu alusel loid EL ja Jordaania 12aastase üleminekuperioodi jooksul vabakaubanduspiirkonna. Lisaks jõustus 2007. aastal põllumajandustoodete turu täiendavat liberaliseerimist käsitlev leping. 2010. aastal leppisid EL ja Jordaania kokku, et nendevahelistes partnerlussuhetes on Jordaaniale edasijõudnu staatus, mis hõlmab rohkemaid koostöövaldkondi. Detsembris 2009 parafeeriti protokoll ELi ja Jordaania vahelise kaubavahetuse alaste vaidluste lahendamise süsteemi kohta ja see jõustus 1. juulil 2011. Kahepoolset poliitilist dialoogi ja majanduskoostööd on edasi arendatud Euroopa naabruspoliitika assotsieerimislepingu ja aastateks 2014–2017 vastu võetud ühtse toetusraamistiku alusel.
- (2) Alates 2011. aastast on Jordaania parlamentaarse demokraatia ja õigusriigi tugevdamiseks rakendanud mitmeid poliitikareforme. Loodud on konstitutsioonikohus ja sõltumatu valimiskomisjon ning Jordaania Parlament on vastu võtnud mitmeid olulisi seadusi, nt valimisseaduse ja erakondade seaduse ning detsentraliseerimist ja kohalikke omavalitsusi käsitlevad õigusnormid.
- (3) Jordaania majandus on märkimisväärselt kannatanud piirkonnas, eelkõige naaberriikides Iraagis ja Süürias, valitseva jätkuva ebastabiilsuse tõttu. Koos nõrgenenud maailmamajandusega on selline piirkonna ebastabiilne olukord mõjunud rängalt välistuludele ja pingestanud riigi rahanduse olukorda. Turismist saadav kasu ja välismaised otseinvesteeringud on vähenenud, kaubateed on suletud ja maagaasitarned Egiptusest katkenud. Samuti on Jordaania majandust mõjutanud suur Süüria põgenike sissevool, mis on seadnud veelgi suurema surve alla Jordaania eelarvepositsiooni, avalikud teenused ja taristu.
- (4) Alates konflikti puhkemisest Süürias aastal 2011 on liit ühemõtteliselt väljendanud oma kohustust toetada Jordaaniat Süüria kriisist tingitud majandus- ja sotsiaaltagajärgedega, eelkõige arvukate Süüria põgenike kohalolekust tingitud probleemidega, toimetulekul. Liit on suurendanud Jordaaniale antavat rahalist toetust ning tugevdanud seega paljudes valdkondades koostööd, sh kodanikuühiskonna, valimissüsteemi, julgeoleku, regionaalarengu ning sotsiaal- ja majandusreformide alal. Liit on ka pakkunud võimalust sõlmida põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubanduspiirkonna leping.

- (5) Sellises keerulises majandus- ja finantsolukorras jõudsid Jordaania ametiasutused ja Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) 2012. aasta augustis kokkuleppele esimeses majanduse kohandamise programmis, mida toetati kolmeaastase tugilaenuga kahe miljardi USA dollari väärtuses. Programm viidi edukalt lõpule 2015. aasta augustis. Selle programmi raames tegi Jordaania märgatavaid edusamme eelarve konsolideerimises (millele aitas kaasa ka naftahinna langus) ja mitmetes struktuurireformides.
- (6) Jordaania taotles 2012. aasta detsembris liidult täiendavat makromajanduslikku finantsabi. Vastuseks taotlusele võeti 2013. aasta detsembris³ vastu laenudena antav makromajanduslik finantsabi summas 180 miljonit eurot (MFA-I). Esimese makromajandusliku finantsabi poliitikatingimusi sisaldav vastastikuse mõistmise memorandum jõustus 18. märtsil 2014. Pärast kokkulepitud poliitikameetmete rakendamist maksti esimese makromajandusliku finantsabi esimene osa välja 10. veebruaril 2015 ja teine osa 15. oktoobril 2015.
- (7) Alates Süüria kriisi puhkemisest on EL eraldanud Jordaaniale peaaegu 1,13 miljardit eurot. Lisaks esimese makromajandusliku finantsabi raames makstud 180 miljonile eurole hõlmab see ka korrapärase kahepoolse koostöö raames Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi kaudu antavat 500 miljonit eurot, humanitaareelarvest antavat ligikaudu 250 miljonit eurot ning stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahendist tulevat rohkem kui 30 miljonit eurot. Ka Euroopa Investeeringuspank on alates 2011. aastast võimaldanud laene kokku 264 miljoni euro suuruses summas.
- (8) Süüria kriisi süvenemine 2015. aastal kahjustas Jordaania olukorda rängalt, kuna kriis mõjutab kaubandust, turismi ja investorite usaldust. Jordaania olukorda halvendas ka Pärsia lahe koostöönõukogu (GCC) riikide rahalise toetuse vähenemine, mis on tingitud naftahinna langusest. Sellest tulenevalt on majanduskasv jällegi aeglustunud, töötusmäär kasvanud ning ilmnunud uued eelarve- ja välisrahastamisvajadused.
- (9) Selles keerukas olukorras on liit taas kinnitanud valmisolekut toetada Jordaaniat majandus- ja sotsiaalprobleemide lahendamises ja riigi reformimises. Seda kohustust väljendati eelkõige Londonis 4. veebruaril 2016 Süüria ja piirkonna toetuseks korraldatud konverentsil, kus EL lubas rahaliselt toetada Süüria põgenikekriisist enim mõjutatud riike, sh Jordaaniat, 2,39 miljardiga aastatel 2016–2017. Liidu poliitiline ja majanduslik toetus Jordaania reformiprotsessile on kooskõlas poliitikaga, mille liit on kehtestanud Vahemere lõunapiirkonna suhtes Euroopa naabruspoliitika kontekstis.
- (10) Pärast Jordaania majandusliku ja finantsolukorra halvenemist on IMF ja Jordaania alustanud ka kõnelusi järgmise summa eraldamiseks näiteks laiendatud rahastamisvahendina („IMFi programm“), mis tõenäoliselt hõlmaks kolme aastat alates 2016. teisest poolest. IMFi uue programmi eesmärk oleks leevendada Jordaania lühiajalisi maksebilansiprobleeme ja samal ajal soodustada jõuliste kohandamismeetmete rakendamist.
- (11) Halveneva majandusolukorra ja tulevikuväljavaate tõttu palus Jordaania 2016. aasta märtsis liidult täiendavat makromajanduslikku finantsabi.
- (12) Arvestades, et Euroopa naabruspoliitika hõlmab Jordaaniat, peaks tal olema õigus saada liidu makromajanduslikku finantsabi.
- (13) Liidu antav makromajanduslik finantsabi peaks olema erandlik rahastamisvahend, millega antakse sidumata ja mittesihotstarbelist maksebilansitoetust, mille eesmärk on aidata rahuldada abisaaja kiireloomulist välisrahastamisvajadust ja millega peaks kaasnema sellise

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta otsus nr 1351/2013/EL makromajandusliku finantsabi andmise kohta Jordaania Hašimiidi Kuningriigile (ELT L 341, 18.12.2013, lk 4).

poliitilise programmi rakendamine, mis hõlmaks maksebilansi olukorra parandamiseks lähiajal võetavaid tugevaid kohandamis- ja struktuurireformimeetmeid.

- (14) Pidades silmas asjaolu, et Jordaania maksebilansis on jätkuvalt märkimisväärne välisrahastuse puudujääk ka pärast IMFi ja teiste mitmepoolsete institutsioonide vahendite eraldamist, on liidu makromajanduslik finantsabi Jordaaniale praeguses erandlikus olukorras asjakohane, et koostoimes IMFi programmiga toetada majanduse stabiliseerimist. Liidu makromajanduslik finantsabi toetaks Jordaania majanduse stabiliseerimist ja struktuurireformide kava, täiendades IMFi rahastamisvahendeid.
- (15) Liidu makromajandusliku finantsabi eesmärk peaks olema toetada Jordaania jätkusuutliku välisrahastamise taastamist, toetades seeläbi ka riigi majandus- ja sotsiaalarengut.
- (16) Liidu makromajandusliku finantsabi suuruse kindlaksmääramisel võetakse aluseks täielikud kvantitatiivsed hinnangud Jordaania täiendava välisrahastamisvajaduse kohta ning võetakse arvesse riigi suutlikkust end rahastada omavahenditest, eelkõige tema käsutuses olevatest rahvusvahelistest reservidest. Liidu makromajanduslik finantsabi peaks täiendama IMFi ja Maailmapanga programme ja vahendeid. Makromajandusliku finantsabi suuruse kindlaksmääramisel võetakse ka arvesse mitmepoolsete rahastajate eeldatavat rahalist panust ja vajadust tagada koormuse õiglane jagunemine liidu ja muude rahastajate vahel, Jordaania juba kasutatavaid liidu muid välisrahastamisvahendeid ning liidu üldise osalemisega saavutatavat lisandväärtust.
- (17) Komisjon peaks tagama, et liidu makromajanduslik finantsabi oleks õiguslikult ja olemuslikult kooskõlas välistegevuse eri valdkondade peamiste põhimõtete, eesmärkide ja meetmetega ning liidu muu asjakohase poliitikaga.
- (18) Liidu makromajandusliku finantsabi andmisega tuleks toetada liidu poolt Jordaania suhtes rakendatavat välispoliitikat. Komisjoni talitused ja Euroopa välisteenistus peaksid tegema makromajandusliku finantsabi andmise käigus tihedat koostööd, et kooskõlastada liidu välispoliitikat ja tagada selle järjepidevus.
- (19) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama Jordaania pühendumist väärtustele, mis on liiduga ühised, sealhulgas demokraatialle, õigusriigi põhimõtte järgimisele, heale valitsemistavale, inimõiguste austamisele, säästvale arengule ja vaesuse vähendamisele, ning ka tema pühendumist avatud, eeskirju järgiva ja õiglase kaubanduse põhimõtetele.
- (20) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus peaks olema see, et Jordaania järgib tõhusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise. Lisaks peaksid liidu makromajandusliku finantsabi konkreetsed eesmärgid suurendama Jordaania riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustusi ning soodustama jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu saavutamisele, töökohtade loomisele ja eelarve konsolideerimisele suunatud struktuurireforme. Komisjon ja Euroopa välisteenistus peaksid korrapäraselt jälgima nii eeltingimuste täitmist kui ka kõnealuste eesmärkide saavutamist.
- (21) Selleks et tagada liidu makromajandusliku finantsabiga seonduvate liidu finantshuvide tõhus kaitse, peaks Jordaania võtma asjakohased meetmed kõnealuse abiga seotud pettuse, korruptsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Lisaks tuleks sätestada, et komisjon teeb kontrolle ja kontrollikoda auditeid.
- (22) Liidu makromajandusliku finantsabi andmisega ei piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu (kui eelarvepädevate institutsioonide) volitusi.

- (23) Makromajandusliku finantsabi jaoks vajalike eraldiste suurus peaks olema kooskõlas mitmeaastases finantsraamistikus sätestatud eelarveassigneeringutega.
- (24) Liidu makromajandusliku finantsabi andmist peaks korraldama komisjon. Selleks et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid jälgida käesoleva otsuse rakendamist, peaks komisjon neid korrapäraselt teavitama abiga seotud asjaajamise käigust ning edastama neile asjakohased dokumendid.
- (25) Selleks et tagada ühetaolised käesoleva otsuse rakendamise tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Nimetatud volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 182/2011⁴.
- (26) Liidu makromajandusliku finantsabi suhtes tuleks kohaldada majanduspoliitilisi tingimusi, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Selleks et tagada ühetaolised rakendamingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada Jordaania ametiasutustega kõnealuste tingimuste üle läbirääkimisi liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011. Selle määruse kohaselt tuleks üldjuhul kohaldada nõuandemenetlust kõikidel juhtudel, mida ei ole selles määruses sätestatud. Võttes arvesse 90 miljoni euro suurust lävendit ületava abi võimalikku olulist mõju, on asjakohane, et kõnealust lävendit ületavate tehingute puhul kasutatakse kontrollimenetlust. Pidades silmas liidu poolt Jordaaniale antava makromajandusliku finantsabi suurust, tuleks kontrollimenetlust kohaldada vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmise ning abi igasuguse vähendamise, peatamise või tühistamise suhtes,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

- 1. Liit annab Jordaaniale maksimaalselt 200 miljonit eurot makromajanduslikku finantsabi (edaspidi „liidu makromajanduslik finantsabi“), et toetada Jordaania majanduse stabiliseerimist ja põhjalikku reformikava. Abi aitab katta Jordaania maksebilansivajadusi, mis on kindlaks tehtud IMFi programmis.
- 2. Kogu liidu makromajanduslik finantsabi antakse Jordaaniale laenudena. Komisjoni volitatakse laenama vajalikud rahalised vahendid liidu nimel kapitaliturgudelt või finantsasutustelt ja laenama need edasi Jordaaniale. Laenude keskmine maksimumtähtaeg on 15 aastat.
- 3. Liidu makromajandusliku finantsabi andmist korraldab komisjon kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) ja Jordaania vahel sõlmitud kokkulepete ja ühiste arusaamadega ning peamiste põhimõtete ja eesmärkidega, mis on sätestatud ELi–Jordaania assotsieerimislepingus, aastaid 2014–2017 hõlmavas ühtses toetusraamistikus ja edasistes partnerlusprioriteetides. Komisjon teavitab korrapäraselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu liidu makromajandusliku finantsabiga, sh abi väljamaksetega, seotud suundumustest ning esitab nendele institutsioonidele õigel ajal asjakohased dokumendid.
- 4. Liidu makromajanduslikku finantsabi on võimalik saada kahe ja poole aasta jooksul alates esimesest päevast pärast artikli 3 lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumist.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

5. Kui Jordaania rahastamisvajadus väheneb liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksete perioodil olulisel määral võrreldes algselt prognoosituga, vähendab komisjon antava abi summat või peatab või tühistab abi andmise, kasutades artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlust.

Artikkel 2

1. Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus on see, et Jordaania järgib tõhusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise.
2. Komisjon ja Euroopa välisteenistus jälgivad kõnealuse eeltingimuse täitmist liidu makromajandusliku finantsabi andmise kogu perioodi jooksul.
3. Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse kooskõlas nõukogu otsusega 2010/427/EL⁵.

Artikkel 3

1. Komisjon lepib vastavalt artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele Jordaania ametiasutustega kokku liidu makromajandusliku finantsabi andmise eelduseks olevad ning selge sõnaga kindlaks määratud majanduspoliitilised ja finantstingimused, milles keskendutakse struktuurireformidele ja riigi rahanduse usaldusväärsusele ning mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis (edaspidi „vastastikuse mõistmise memorandum“). Vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitilised ja finantstingimused peavad olema kooskõlas artikli 1 lõikes 3 osutatud kokkulepete ja ühiste arusaamadega, sealhulgas Jordaania IMFi toetusel rakendatavate makromajandusliku kohandamise ja struktuurireformi programmidega.
2. Lõikes 1 osutatud tingimuste eesmärk on eelkõige muuta Jordaania rahanduse juhtimise süsteemid, sealhulgas liidu makromajandusliku finantsabi kasutamine, tõhusamaks ja läbipaistvamaks ning täiustada nendega seotud aruandekohustusi. Poliitikameetmete väljatöötamisel tuleb nõuetekohaselt arvestada ka turgude vastastikusel avamisel tehtavaid edusamme, eeskirjapõhise ja õiglase kaubanduse arengut ning muid liidu välispoliitika prioriteete. Komisjon teostab korrapärast järelevalvet kõnealuste eesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude üle.
3. Liidu makromajandusliku finantsabi üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse laenulepingus, mille sõlmivad komisjon ja Jordaania ametiasutused.
4. Komisjon kontrollib korrapäraselt, et artikli 4 lõikes 3 osutatud tingimused oleksid jätkuvalt täidetud, sealhulgas Jordaania majanduspoliitika vastavust liidu makromajandusliku finantsabi eesmärkidele. Seejuures teeb komisjon tihedat koostööd IMFi ja Maailmapanga ning vajaduse korral Euroopa Parlamendi ja nõukoguga.

Artikkel 4

1. Kui lõikes 3 osutatud tingimused on täidetud, teeb komisjon liidu makromajandusliku finantsabi kättesaadavaks kahe laenumaksena. Kummagi osamakse suurus määratakse kindlaks artiklis 3 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumis.

⁵ Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30).

2. Liidu makromajanduslikku finantsabi tuleks vajaduse korral eraldada välistegevuse tagatisfondist vastavalt nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 480/2009⁶.
3. Komisjon teeb otsuse osamaksed välja maksta kõikide järgmiste tingimuste täitmise korral:
 - (a) artiklis 2 sätestatud eeltingimus;
 - (b) sellise poliitilise programmi jätkuv ja rahuldav elluviimine, mis hõlmab tugevaid kohandamis- ja struktuurireformimeetmeid, mida toetab IMFi mitteennetatav krediidikokkulepe, ning
 - (c) vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitud majanduspoliitiliste ja finantstingimuste rahuldav rakendamine.

Teine osamakse tehakse põhimõtteliselt kõige varem kolm kuud pärast esimese osamakse tegemist.

4. Kui lõikes 3 sätestatud tingimused ei ole järjepidevalt täidetud, peatab või tühistab komisjon ajutiselt liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksmise. Sel juhul esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule peatamise või tühistamise põhjendused.
5. Liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksed tehakse Jordaania Keskpangale. Kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis kokkulepitavate tingimustega ja eeldusel, et täiendav rahastamisvajadus leiab kinnitust, võib liidu rahalised vahendid üle kanda Jordaania rahandusministeeriumile kui lõplikule abisaajale.

Artikkel 5

1. Liidu makromajandusliku finantsabiga seotud laenuvõtmis- ja -andmistehingud tehakse eurodes ühel ja samal väärtuspäeval ning liitu laenutähtaegade ümberkujundamine ei puuduta ja nende tehingutega ei kaasne liidule valuuta- ja intressiriski ega mingeid muid kommertsriske.
2. Kui asjaolud seda võimaldavad ning kui Jordaania seda taotleb, võib komisjon võtta vajalikke meetmeid, et tagada varasema tagasimaksmise klausli lisamine laenulepingu tingimustesse ning vastava klausli olemasolu laenuvõtmistehingute tingimustes.
3. Kui asjaolud võimaldavad laenuintressimäära parendamist ning kui Jordaania seda taotleb, võib komisjon otsustada esialgset laenu täielikult või osaliselt refinantseerida või asjaomased finantstingimused restruktureerida. Refinantseerimine või restruktureerimine tehakse kooskõlas lõigetega 1 ja 4 ning see ei põhjusta asjaomase laenu kestuse pikenemist ega refinantseerimise või restruktureerimise kuupäevaks laekumata põhisumma suurenemist.
4. Jordaania kannab kõik kulud, mida liit on kandnud seoses laenu võtmise ja andmise tehingutega käesoleva otsuse alusel.
5. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu lõigetes 2 ja 3 osutatud tehingute käigust.

⁶ Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 välistegevuse tagatisfondi asutamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 10).

Artikkel 6

1. Liidu makromajanduslikku finantsabi rakendatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 966/2012⁷ ja komisjoni delegeeritud määrusele (EL) nr 1268/2012⁸.
2. Liidu makromajandusliku finantsabi rakendamisel kasutatakse otsest eelarve täitmist.
3. Jordaania ametiasutustega sõlmitav laenuleping sisaldab sätteid, millega:
 - (d) tagatakse, et Jordaania kontrollib korrapäraselt liidu eelarvest eraldatud vahendite nõuetekohast kasutamist, võtab asjakohaseid meetmeid rikkumiste ja pettuse ärahoidmiseks ning vajaduse korral ka õiguslikke meetmeid, et nõuda tagasi kõik käesoleva otsuse alusel antud vahendid, mida on kasutatud valesti;
 - (e) tagatakse liidu finantshuvide kaitse ning eelkõige kehtestatakse konkreetsed meetmed liidu makromajanduslikku finantsabi mõjutavate pettuste, korruptsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks, tehes seda vastavalt nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95,⁹ nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96¹⁰ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013¹¹;
 - (f) antakse komisjonile, sealhulgas Euroopa Pettustevastasele Ametile, või tema esindajatele sõnaselge õigus teha kontrollid, sealhulgas kohapealseid kontrollid ja uurimisi;
 - (g) antakse komisjonile ja kontrollikojaile sõnaselge õigus teha liidu makromajandusliku finantsabi andmise perioodil ja pärast seda auditeid, sealhulgas dokumentide auditeid ja kohapealseid auditeid, näiteks tegevuse hindamist;
 - (h) tagatakse, et liidul on õigus nõuda laenu ennetähtaegset tasumist, kui on kindlaks tehtud, et Jordaania on seoses liidu makromajandusliku finantsabi haldamisega olnud seotud mis tahes pettuse või korruptsioonijuhtumiga või mõne muu ebaseadusliku tegevusega, mis kahjustab liidu finantshuve.
4. Enne liidu makromajandusliku finantsabi rakendamist korraldab komisjon tegevuse hindamise, et kontrollida Jordaania finantskorra, haldusmenetluste ning sise- ja väliskontrollimehhanismide usaldusväärsust, kui see on abi andmise seisukohast oluline.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

⁸ Komisjoni 29. oktoobri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) kohaldamise eeskirju (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1).

⁹ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

¹⁰ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

Artikkel 7

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamise korral kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 8

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta eelmisel aastal ja hinnangu sellele. Aruandes:
 - (i) analüüsitakse liidu makromajandusliku finantsabi rakendamisel tehtud edusamme;
 - (j) hinnatakse Jordaania majanduse olukorda ja väljavaateid ning artikli 3 lõikes 1 osutatud poliitikameetmete rakendamisel tehtud edusamme;
 - (k) tuuakse välja seos vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitiliste tingimuste, Jordaania jooksvate majandus- ja eelarvetulemuste ning liidu makromajandusliku finantsabi väljamakseid käsitlevate komisjoni otsuste vahel.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kaks aastat pärast artikli 1 lõikes 4 osutatud abiperioodi lõppemist järelhindamise aruande, milles hinnatakse liidu makromajandusliku finantsabi tulemusi ja tõhusust ning seda, mil määral on liidu makromajanduslik finantsabi aidanud kaasa abi eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 9

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve- ja aruandluseeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Jordaania Hašimiidi Kuningriigile

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB)¹² struktuurile

Poliitikavaldkond: jaotis 01 – Majandus- ja rahandusvaldkond

Meede: 03 – Rahvusvahelised majandus- ja rahandusküsimused

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

X Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

„Anda uut hoogu töökohtade loomisele ning majanduskasvu ja investeringute edendamisele: suurendada heaolu ka väljaspool ELi“.

Peamised valdkonnad, millega on seotud majanduse ja rahanduse peadirektoraadi tegevus:

1) Euroopa naabruspoliitika tõhusam rakendamine, süvendades majandusanalüüse ja tugevdades poliitikadialoogi ja nõuandeid tegevuskavade majandusaspektide kohta;

2) koostöös asjakohaste rahvusvaheliste finantsasutustega kolmandatele partnerriikidele antava makromajandusliku finantsabi arendamine, seire ja rakendamine.

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Erieesmärk nr 1: „Suurendada heaolu ka väljaspool ELi: makromajanduse stabiilsuse toetamine ja majanduskasvu edendavate reformide soodustamine väljaspool ELi, sh põhipartneritega korrapäraselt peetavate majandusdialoogide ja makromajandusliku finantsabi osutamise kaudu“.

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile: rahvusvahelised majandus- ja rahandusküsimused.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Kavandatud abi seisneb ELi 200 miljoni euro suuruses laenus Jordaania Hašimiidi Kuningriigile (edaspidi „Jordaania“), et aidata muuta Jordaania maksebilanss jätkusuutlikumaks. Kahe osamaksena välja makstav abi aitab riigil leevendada majandus- ja sotsiaalprobleeme, mis tulenevad piirkonna ebastabiilsusest ja on seotud Süüria põgenike vastuvõtmisega. Samuti edendab see struktuurireforme, mille eesmärk on muuta majanduskasv jätkusuutlikumaks, makromajandus vähem haavatavaks ning parandada riigi rahanduse juhtimist.

¹² ABM – tegevuspõhine juhtimine; ABB – tegevuspõhine eelarvestamine.

1.4.4. *Tulemus- ja mõjunäitajad*

Ametiasutused peavad andma komisjoni talitustele korrapäraselt aru mitme näitaja kohta ning esitama enne abi teise osamakse tegemist põhjaliku aruande selle kohta, kas nende tegevus vastab kokkulepitud poliitikatingimustele.

Komisjoni talitused jätkavad Jordaania rahanduse juhtimise jälgimist ka pärast käesoleva ettepaneku ettevalmistamise käigus tehtud tegevushindamist raharingluse ja halduskorra kohta. ELi delegatsioon Jordaania esitab abi jälgimise seisukohast olulistel teemadel korrapäraselt aruandeid. Komisjoni talitused suhtlevad tihedalt IMFi ja Maailmapangaga, et saada osa nende kogemustest seoses nende tegevusega Jordaania.

Kavandatud seadusandliku otsuse ettepanekuga on ette nähtud iga-aastase aruande esitamine nõukogule ja Euroopa Parlamendile, mis hõlmab hinnangut abi andmise rakendamise kohta. Kahe aasta jooksul pärast rakendusaja lõppu tehakse abi sõltumatu järelhindamine.

1.5. **Ettepaneku/algatuse põhjendus**

1.5.1. *Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused*

Abi väljamaksmise tingimus on, et Jordaania ja IMFi vahelise, eeldatavasti 2016. aasta teiseks pooleks kehtestatava majandusprogrammi rakendamine kulgeb rahuldavalt. Lisaks lepib komisjon Jordaania ametiasutustega kokku konkreetsetes poliitikatingimuses, mis loetletakse vastastikuse mõistmise memorandumis ja mis peavad enne teise osamakse tegemist täidetud olema.

1.5.2. *Euroopa Liidu meetme lisandväärtus*

Aidates riigil piirkonna ebastabiilsusest ja Süüria põgenike sissevoolust tingitud majandusvapurustest üle saada, toetab kavandatud makromajanduslik finantsabi riigis makromajanduse stabiilsuse, majandusreformide ja poliitilise arengu edendamist. Täiendades rahvusvaheliste finantsasutuste, ELi ja teiste rahastajate eraldatud vahendeid, aitab see abi parandada rahvusvaheliste rahastajate kogukonna pakutava finantstoetuse paketi üldist tulemuslikkust.

Ühtlasi tugevdab kavandatud programm valitsuse jõupingutusi reformide elluviimisel ja püüdlusi tihendada sidemeid ELiga. Seda aitab muu hulgas saavutada abi väljamaksmiseks asjakohaste tingimuste seadmine. Laiemas kontekstis annab programm piirkonna teistele riikidele signaali selle kohta, et EL on valmis edaspidigi majanduslikult raskel ajal toetama riike, kes on selgelt alustanud poliitiliste reformide elluviimist.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Alates 2004. aastast on makromajandusliku finantsabi andmise kohta tehtud kokku 16 järelhindamist. Kõnealuste hindamiste järelduste kohaselt aitab makromajandusliku finantsabi andmine parandada abisaava riigi maksebilansi jätkusuutlikkust, makromajanduslikku stabiilsust ja struktuurireformide elluviimist, kuigi mõnikord on selle mõju tagasihoidlik ja kaudne. Enamikul juhtudel on makromajandusliku finantsabi andmisel positiivne mõju abisaavate riikide maksebilansile ning see on aidanud leevendada survet nende eelarvele. Ühtlasi on see kaasa toonud mõnevõrra suurema majanduskasvu.

1.5.4. *Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega*

EL on üks Jordaania peamisi rahastajaid. Aastatel 2007–2013 eraldati Jordaaniale Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi alusel finantsabi kokku 589 miljonit eurot. See summa hõlmab ka stiimulitel põhinevast SPRING-programmist tehtud täiendavaid eraldisi.

Aastatel 2014–2017 võib Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendist Jordaaniale tehtavate eraldiste maht jääda vahemikku 312–382 miljonit eurot. Jordaania saab toetust Euroopa Liidu piirkondlikust usaldusfondist ehk nn Madadi fondist, mis loodi detsembris 2014 Süüria ja tema naaberriikide, sh Jordaania toetamiseks. Esimesed Madadi fondist rahastatavad programmid kogumahuks 41 miljonit eurot kiideti heaks mais 2015. Peale selle eraldati raha muudest ELi instrumentidest, nt naabruspoliitika investeerimisrahastust. Lisaks kahepoolsetele koostööprogrammidele toetatakse Jordaaniat ka mitmesuguste regionaalprogrammide kaudu, seda peamiselt õigusriigi- ja -süsteemi-, keskkonna- ja kliimakaitsese-, rände-, kultuuri- ja noorsooküsimustes. Jordaania osaleb aktiivselt ka kõikides naabruspoliitika partnerriikidele avatud algatustes, nt programmis Erasmus+, millega soodustatakse liikuvust ja koostööd ELiga kõrghariduse alal, samuti programmides TAIEK ja SIGMA. Lisaks saab Jordaania täiendavat rahalist toetust ka ELi mitme temaatilise programmi ja rahastamisvahendi kaudu, sh demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendist ning valitsusväliste osalejate ja kohalike ametiasutuste programmi ja varjupaigaprogrammi alusel. Ka Euroopa Investeerimispank on alates 2011. aastast andnud Jordaaniale lepingulisi laene kogusummas 264,9 miljonit eurot, sellest 115,9 miljonit eurot 2015. aastal. Viimati rakendati edukalt 2013. aastal kokkulepitud 180 miljoni euro suurust esimest makromajanduslikku finantsabi, mis maksti täies mahus välja 2015. aastal.

Muude ELi vahenditega võrreldes on makromajandusliku finantsabi peamine eelis see, et selle abil saab aidata luua stabiilse makromajandusliku raamistiku, edendades sealhulgas maksebilansi ja eelarvepositsiooni jätkusuutlikkust, ning aidata ühtlasi luua sobiv raamistik struktuurireformide tegemiseks. Makromajandusliku finantsabi raames ei anta korrapärast finantsabi ega toetata abisaavate riikide majandus- või sotsiaalarengut. Abi andmine lõpetatakse kohe, kui riigi rahanduse välispositsioon on taas jätkusuutlik. Pärast seda tuleb abi andmisega hakata tegelema ELi tavapäraste koostöö toetamise vahendite kaudu.

Makromajanduslik finantsabi peaks ühtlasi täiendama rahvusvaheliste finantsasutuste meetmeid, eelkõige IMFi laiendatud rahastamisvahendi ning Maailmapanga arengupoliitika laenuga toetatavat kohandamis- ja reformiprogrammi.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

X **Piiratud kestusega** ettepanek/algatus

X Ettepaneku/algatuse kehtivusaeg on kaks ja pool aastat alates vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumisest, nagu on sätestatud otsuse artikli 1 lõikes 4

X Finantsmõju avaldub eeldatavasti 2016.–2019. aastal.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viisid¹³

X **Otsene eelarve täitmine** komisjoni poolt

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve- ja aruandluseeskirjad

Kõnealune abi on makromajanduslikku laadi ning kavandatud kooskõlas IMFi toetatava tulevase majandusprogrammiga. Komisjoni talitused lähtuvad meetme järelevalves IMFi programmi rakendamisel tehtud edusammudest ja Jordaania ametiasutustega vastastikuse

¹³ Eelarve täitmise viise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

mõistmise memorandumis kokku lepitavate konkreetsete reformimeetmete elluviimisest (vt ka punkt 1.4.4).

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Välja selgitatud ohud

Kavandatud makromajandusliku finantsabi juures on väärkasutuse ning sise- ja välispoliitiline oht.

Esineb oht, et kuna makromajanduslik finantsabi ei ole ette nähtud konkreetsete kulutuste tegemiseks, võidakse seda kasutada pettuse eesmärgil. Üldiselt on see oht seotud selliste teguritega nagu keskpanga ja rahandusministeeriumi juhtimissüsteemide kvaliteet ning sise- ja välisauditi suutlikkus.

Teine oluline oht seoses abi andmisega tuleneb majanduslikust ja poliitilisest ebakindlusest asjaomases piirkonnas, eeskätt Süürias ja Iraagis, mis otseselt mõjutab Jordaania majandust. Riigisisest on peamine oht seotud majandusreformide keerukusega ja makromajanduse praeguse haavatavusega, sh Süüria põgenike sissevoolu mõjuga eelarvele.

Ühtlasi on Jordaania jätkuvalt haavatav Egiptusest imporditava maagaasi tarnete võimalike uute katkestuste suhtes. Lõpuks tulenevad ohud ka Euroopa ja maailma majanduskeskkonna võimalikust halvenemisest ning rahvusvaheliste energia- ja toiduhindade kasvust.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetodid

Makromajandusliku finantsabi suhtes kohaldatakse kinnitamis-, kontrolli- ja auditeerimismenetlusi, mille eest vastutavad komisjon, sealhulgas Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), ja Euroopa Kontrollikoda.

2.2.3. Kontrolliga kaasnevate kulude ja sellest saadava kasu hinnang ning veariski taseme prognoos

Komisjoni põhikulusid seoses kinnitamis- ja kontrollimeetoditega, aga ka enne abi andmist koostatava tegevushinnangu raharingluse ja halduskorra kohta on kirjeldatud tabelis 3.2.1. Peale selle kaasnevad kulud seoses Euroopa Kontrollikoja ja OLAFi võimalike meetmetega. Tegevushinnang ei aita mitte üksnes hinnata rahaliste vahendite väärkasutamise ohte, vaid lisaeelisena pakub see kasulikku teavet riigi rahanduse juhtimise valdkonnas vajalike reformide kohta, mida võib kajastada abi andmise sõltuvus poliitikatingimuste täitmisest. Seoses tõenäolise mittevastavustasemega hinnatakse mittevastavuse ohtu (laenu tagasimaksmata jätmise või rahaliste vahendite väärkasutamise näol) väikeseks, tuginedes makromajandusliku finantsabi vahendi valdkonnas alates selle loomisest saadud kogemustele.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Pettuse eesmärgil abi kasutamise riskide maandamiseks võetakse mitu meetet.

Esiteks hõlmab Jordaaniale antava makromajandusliku finantsabi kavandatud õiguslik alus pettuste vältimise meetmeid käsitlevat sätet. Kõnealuseid meetmeid kirjeldatakse täpsemalt laenulepingus, milles esitatakse mitu sätet kontrollimise, pettuste ärahoidmise, auditite ja rahaliste vahendite tagasinõudmise kohta pettuste või korruptsiooni korral. Peale selle nähakse ette, et abiga seotakse mitu konkreetset poliitikatingimust, peamiselt riigi rahanduse juhtimise valdkonnas, et tugevdada tõhusust, läbipaistvust ja aruandekohustust.

Teiseks koostavad komisjoni talitused koos nõuetekohaselt volitatud välisekspertidega enne vastastikuse mõistmise memorandumis kokku leppimist uue tegevushinnangu raharingluse ning Jordaania rahandusministeeriumi ja Keskpanga halduskorra kohta, et täita liidu üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse nõudeid. Kõnealune läbivaatamine hõlmab selliseid valdkondi nagu juhtimisstruktuur ja -korraldus, rahaliste vahendite haldamine ja kontroll, IT-süsteemide turvalisus, sise- ja välisauditi valmidus ning keskpanga sõltumatus ja selle põhjal otsustatakse, kas makromajandusliku finantsabi usaldusväärse finantsjuhtimise raamistik on Jordaania piisavalt tulemuslik. Kõnealust hindamist arvesse võttes võib kokkuleppel riigi ametiasutustega kehtestada abisaajate rahaliste vahendite haldamise suhtes kohaldatavad erimehhanismid. Abi makstakse Jordaania Keskpangas spetsiaalselt selleks loodud kontole.

Peale selle kohaldatakse abi suhtes kinnitamis-, kontrolli- ja auditeerimismenetlust, mille eest vastutavad komisjon, sealhulgas Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), ja Euroopa Kontrollikoda.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

01 03 02 – Makromajanduslik finantsabi

01 03 06 – Maksed tagatisfondi

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringu liik	Rahaline osalus			
	Nr [Nimetus.....]	Liigendatud/ liigendamata ⁽¹⁴⁾	EFTA riigid ¹⁵	Kandidaatriigid ¹⁶	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punktis 1 tähenduses
4	01 03 02 Makromajanduslik finantsabi	Liigendatud	EI	EI	EI	EI
4	01 03 06 Maksed tagatisfondi	Liigendatud	EI	EI	EI	EI

01 03 06 – Euroopa Liidu tagatis ELi laenudele, mis on võetud makromajandusliku finantsabi andmiseks kolmandatele riikidele. Välistegevuse tagatisfondi rahastatakse vastavalt tagatisfondi

¹⁴ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

¹⁵ EFTA – Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

¹⁶ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

määrusele¹⁷. Nimetatud määruse kohaselt arvestatakse laene aasta lõpu seisuga väljamaksmata laenusumma järgi. Välistegevuse tagatisfondi tuleb eraldada vahendid eelarverealt 01 03 06 („Maksed tagatisfondi“) ja tasumata kohustuste kogusummast 9 % ulatuses. Fondi makstav summa arvutatakse „n“ aasta alguses ning see on sihtsumma ja „n–1“ aasta lõpu seisuga fondis oleva netovara vahe. Kõnealune makstav summa lisatakse „n“ aastal „n+1“ aasta eelarveprojekti ja kantakse „n+1“ aasta algul ühe maksena üle eelarverealt „Maksed tagatisfondi“ (eelarverida 01 03 06). Seepärast võetakse sihtsummana „n–1“ aasta lõpus fondi makstava summa arvutamisel arvesse 9 % väljamakstud summast (ehk maksimaalselt 18 miljonit eurot).

☐☐Uued eelarveread, mille loomist taotletakse: ei kohaldata.

¹⁷ Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ, EURATOM) nr 480/2009 välistegevuse tagatisfondi asutamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 10).

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik

4

Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat			Aasta 2016 ¹⁸	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	KOKK U
• Tegevusassigneeringud							
Eelarverida 01 03 06 – Maksed tagatisfondi	Kulukohustused	(1a)			9	9	18
	Maksed	(2 a)			9	9	18
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ¹⁹ (tegevushinnang ja järelhinnang)							
Eelarverida nr 01 03 02	Kulukohustused	(3)	0,10			0,15	0,25
	Maksed	(3 a)	0,10			0,15	0,25
Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3	0,10		9	9,15	18,25
	Maksed	=2+2a +3	0,10		9	9,15	18,25

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)			9	9	18,00
	Maksed	(5)			9	9	18,00
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)	0,10			0,15	0,25

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 4 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+ 6	0,10		9	9,15	18,25
	Maksed	=5+ 6	0,10		9	9,15	18,25

¹⁸ Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

¹⁹ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	„Halduskulud“				
		Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	KOKKU
Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat						
• Personalikulud		0,039	0,029	0,021	0,016	0,105
• Muud halduskulud		0,025	0,015			0,040
Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud	0,064	0,044	0,021	0,016	0,145
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,064	0,044	0,021	0,016	0,145

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2016 ²⁰	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	KOKKU	
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	0,164	0,044	9,021	9,166	18,395	
	Maksed	0,164	0,044	9,021	9,166	18,395	

²⁰

Aasta, mil alustatakse ettepaneku rakendamist.

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustage eesmärgid ja väljundid ↓			Aasta 2016		Aasta 2017		Aasta 2018		Aasta 209		KOKKU	
	Väljundi liik ²¹	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku	
ERIEESMÄRK nr 3 ²²												
– 1. väljund	Tegevushinnang	1	0,10							1	0,10	
– 2. väljund	Järelhinnang							1	0,15	1	0,15	
– 3. väljund	Maksed tagatisfondi					1	9	1	9	2	18	
Erieesmärk nr 1 kokku			1	0,10			1	9	2	9,15	4	18,25
KULUD KOKKU			1	0,10			1	9	2	9,15	4	18,25

²¹ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

²² Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatud erieesmärkidele. „Erieesmärgid ...“

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2016 ²³	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5								
Personalikulud	0,039	0,029	0,021	0,016				0,105
Muud halduskulud	0,025	0,015						0,040
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5 kokku	0,064	0,044	0,021	0,016				0,145
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud²⁴								
Personalikulud								
Muud halduslikud								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud kokku								
KOKKU	0,064	0,044	0,021	0,016				0,145

Personaliga ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või ümberpaigutatud assigneeringute raames, täiendades neid vajaduse korral täiendavate assigneeringutega, mida võidakse anda haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

²³ Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

²⁴ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)		
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
01 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0,19	0,13	0,09	0,06			
XX 01 01 02 (delegatsioonides)							
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)							
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)							
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad) ²⁵							
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditud tööjõud)	0,20	0,16	0,12	0,10			
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditud tööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)							
XX 01 04 aa ²⁶	- peakorteris						
	- delegatsioonides						
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditud tööjõud ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)							
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditud tööjõud ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)							
Muud eelarveread (täpsustage)							
KOKKU	0,39	0,29	0,21	0,16			

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Personalikulud on hinnanguliselt 30 % järkude AD5–AD12 ametnike aastasest kulust.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Üksuse juhataja: tegevuse juhtimine ja selle üle järelevalve teostamine, laenulepingu läbivaatamise aruannete suhtes kokku leppimine, lähetuste juhtimine ning tingimuste täitmisel tehtavate edusammude hindamine. Osakond: vastastikuse mõistmise memorandumid ja laenulepingu koostamine, ametiasutuste ja rahvusvaheliste finantsasutustega suhtlemine, väliseksperptidega suhtlemine seoses tegevushinnangute
--------------------------------	--

²⁵ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditud tööjõud, noored eksperdid delegatsioonides.

²⁶ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

	ja järelhindamisega, kontrollkäikude tegemine, komisjoni personali aruannete koostamine, komisjoni menetluste ettevalmistamine seoses abi haldamisega.
Koosseisuvälised töötajad	puudub

3.2.4. *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*

- ☒ Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.

3.2.5. *Kolmandate isikute rahaline osalus*

- ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.